

A Kúria a Torda Csabáné dr. ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Horváth Gizella ügyvéd által képviselt alperes ellen felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 5.M.490/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Győri Törvényszék 2.Mf.20.876/2013/7. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Győri Törvényszék 2.Mf.20.876/2013/7. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.490/2012/21. számú ítéletét megváltoztatja, a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 300.000 (háromszázezer) forint együttes első-, és másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes keresete az alperes által közölt felmondás jogellenességének megállapítására és ennek jogkövetkezményei alkalmazására irányult.

A Győri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 5.M.490/2012/21. számú ítéletében megállapította, hogy a 2012. július 9-én kelt munkáltatói felmondás jogellenes. Kötelezte az alperest a felperes javára elmaradt munkabér megfizetésére. Az ezt meghaladó (további 1 havi távolléti díj mint átalánykártérítés megfizetésére irányuló) keresetet elutasította. Marasztalta az alperest a felperes perköltségében és a kereset illetékében is.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a 2011. március 17-étől rendszergazda munkakörben határozatlan időtartamra foglalkoztatott felperes munkaviszonyát az alperes 2012. július 9-én felmondással megszüntette. Az indokolás szerint költségtakarékosság miatt létszámcsökkentésre kényszerül. A felperes által betöltött rendszergazda munkakörben foglalkoztatott 3 fő helyett a jövőben 2 fővel is elláthatók az e munkakörbe tartozó feladatok.

Rögzítette az első fokú bíróság, hogy az alperesnél a számítástechnikai területen a felmondás kiadásakor K.SZ. folyamatszervező munkakörben került foglalkoztatásra, továbbá adatvédelmi, munkavédelmi, tűzvédelmi megbízott is volt. K.F. informatikai vezető és kockázatelemző munkakörben dolgozott, a felperest pedig rendszergazda munkakörben alkalmazták. Ezen munkakörbe tartozó feladatokat a felperes és K.F. látta el. K.SZ. felsőfokú végzettséggel nem rendelkezett, főként a számítástechnikai eszközök karbantartását, beszerzését végezte.

Az elsőfokú bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint nem valós a felmondás indoka, miszerint az alperes szövetkezetnél nincs szükség három rendszergazdára, elegendő kettő, ugyanis csak két olyan munkavállalója volt, aki ténylegesen rendszergazda feladatokat látott el. Nem fogadta el az alperes védekezését, miszerint a számítástechnikai területen dolgozó három munkatárs munkájára nem volt szükség, és ezért létszámcsökkentés keretében küldték el a felperest, mivel a felmondás indokolása egyértelműen a rendszergazdákat érintő egy fő létszámcsökkentésről szólt. Mindezek alapján megállapította, hogy a 2012. évi I. törvény (Mt.) 64. § (1) bekezdés b) pontjában, (2) bekezdésében, 65. § (1) bekezdésében, 66. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra tekintettel a felmondás jogellenes, melynek jogkövetkezményeként az Mt. 82. § (1) bekezdésben foglaltakat alkalmazta.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Győri Törvényszék 2.Mf.20.876/2013/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Marasztalta az alperest az állam javára fellebbezési illetékben, a felperes javára másodfokú perköltségben.

A törvényszék hangsúlyozta, hogy a felmondás indokolása szerint a három rendszergazda munkakörben foglalkoztatottra vonatkozó költségtakarékosság indokolta a létszámcsökkentést. Az elsőfokú bíróság a csatolt munkaköri leírások, munkaszerződések összevetéséből helytállónan állapította meg, hogy az alperesnél nem volt három rendszergazda munkakör, így nem valós a felmondás indoka.

Nem bizonyította továbbá az alperes azt sem, hogy a gazdálkodási nehézségek miatti költségracionalizálás kihatott a felperes munkakörére. A költségracionalizáláshoz kapcsolódóan 2011. szeptembertől 2012. szeptemberéig a 83 fős dolgozói létszám 74 főre csökkent. A dolgozói létszám azonban hullámozott ezen időszakon belül. A számítástechnikai területen már 2012. január 3-ával megtörtént a létszám „racionalizálása”, mert K.F. munkaviszonyát költségtakarékossági okokra hivatkozással rendes felmondással az alperes megszüntette. A gazdasági nehézségek ellenére azonban 2012. május 23-ától részben bővülő feladatkörben (informatikai vezető, kockázatelemző) ismét alkalmazta az alperes. Ezt követően mintegy másfél hónap múlva került sor a felperes munkaviszonyának megszüntetésére szintén költségtakarékosságra hivatkozással. Az alperes azonos feladatokat, munkakört is ellátó új munkavállalót alkalmazott röviddel a felperes munkaviszonya megszűnését megelőzően, mely arra enged következtetni, hogy a költségtakarékossági indok nem hatott ki a felperes munkakörére.

Az alperes nem bizonyította, miszerint a három fő számítástechnikával foglalkozó munkavállaló feladatát két fő részére osztották volna szét. Ezt a munkaköri leírások, de a munkavállalók előadása sem támasztotta alá. K.F. fő feladatai nem változtak, 2004. decemberében lett rendszergazda, 2010. júniusában üzleti szoftver rendszergazda, 2012. május 22-étől pedig informatikai vezető és kockázatelemző. K.SZ. 2006. áprilisában mint

flyamatszervező került az alpereshez, 2010. júniusában is flyamatszervező és munkavédelmi megbízott volt, a felperes pedig 2011. március 17-étől rendszergazda. A fentiek alapján az alperes azonos beosztási szintre, a munkaköri átfedésekre történő hivatkozása nem eredményezi a felmondás jogszerűségét még akkor sem, ha a munkakörök részbeni azonossága megállapítható.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen a jogerős ítélet „megváltoztatásával” a felperes keresetének elutasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésével az eljáró bíróságok új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az eljáró bíróságok tévesen értelmezték és alkalmazták az Mt. 64. § (2) bekezdését, és figyelmen kívül hagyták az irányadó MK.95. számú állásfoglalás által kialakított joggyakorlatot.

A bizonyítás alapján azt kellett volna megállapítaniuk a számítástechnikával foglalkozó munkavállalók azonos beosztási szintje és munkaköri feladatai alapján, hogy az alperesnél a rendszergazdai munkakörbe tartozó feladatokat K.F. és K.SZ. látja el, az előbbi inkább a szoftveres, utóbbi inkább a hardveres területen. Ezért megalapozatlanul állapították meg a bíróságok, hogy K.SZ. flyamatszervező munkakörben volt foglalkoztatva. A bírói gyakorlat szerint ugyanis a munkakörök összevetésénél a végzendő munkák jellegét és a beosztási szintet kell vizsgálni (BH.2003.87., BH.2001.38.). Az eljáró bíróságok nem indokolták meg, hogy K.SZ. miért nem volt rendszergazdai feladatokat ellátó munkavállalónak tekinthető, továbbá hogy mit értenek rendszergazda munkakörbe tartozó feladatokon.

Az alperes hivatkozása szerint a felmondásban közölt indok valós, mert a tényeknek megfelel: eggyel kevesebb munkavállaló alkalmazásával láttatja el az alperes a rendszergazda munkakörbe tartozó feladatokat.

A perben igazolták, hogy takarékosági intézkedések következtében döntöttek a létszámcsökkentésről, amely 10 %-os csökkenést eredményezett a dolgozói létszámban. A vagyoni helyzete igazolására pedig a 2011. gazdasági évre vonatkozó beszámoló-kiegészítés mellékletét csatolták, valamint a könyvvizsgálók és a PSZÁF levelét.

A BH.2002.114. számú eseti döntésre hivatkozott, miszerint a létszámleépítés valósága nem vitatható, ha a munkáltató a munkavállaló munkaköri feladatai ellátására nem alkalmazott új munkavállalót, hanem a munkakört már addig is alkalmazott munkavállaló feladatkörébe utalta.

K.F. és az alperes között flyamatban volt per szünetelés flytán megszűnt, nem ismételten foglalkoztatták, hanem flyamatosan az alperes alkalmazásában állt.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem alapos.

Helytállón állapította meg a törvényszék, hogy a rendes felmondás

indoka költségcsökkentés miatti rendszergazda munkakört érintő létszámcsökkentés volt. A bírói gyakorlatban irányadó MK.95. számú állásfoglalás I.b. pontja szerint a felmondási ok vizsgálata nem jogosítja fel a bíróságot arra, hogy a munkáltató vezetésének körébe tartozó olyan kérdések eldöntésébe is beleavatkozzon, amelyek a munkaügyi jogvita keretein kívül esnek. Így az átszervezés célszerűsége, gazdaságossága nem a munkaügyi jogvitára tartozó kérdés, ezért szükségtelenül vizsgálta a másodfokú bíróság, hogy a perbeli létszámcsökkentést költségracionalizálási szempontok indokolták-e.

A bírói gyakorlatnak megfelelően (BH.2007.135.) tulajdonítottak azonban annak jelentőséget, hogy a felmondáshoz közeli időpontban a felperes munkaköri feladatai ellátására ismételten alkalmazták K.F.-t. E körben alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy K.F. alkalmazása folyamatos volt, mivel a felmondás közlésével a munkaviszony megszüntetési intézkedés az irányában hatályosult.

Az Mt. 64. § (2) bekezdés alapján a perben az alperest terhelte a felmondásban közölt indok valósága és okszerűsége bizonyítása: vagyis hogy a rendszergazdák létszáma az alperesnél 3 főről 2-re csökkent.

Az alperes helytállóan utalt a felülvizsgálati kérelmében a bírói gyakorlatra, miszerint a munkakörök vizsgálata során nem azok elnevezéséből kell kiindulni, hanem az ellátott feladatok jellegét kell értékelni.

A tanúk vallomása és a munkaköri leírások alapján azt helytállóan állapította meg a törvényszék, hogy K.SZ. munkakörének elnevezése folyamatszervező volt. Az írásban rögzített munkaköri leírás mellett azonban elmulasztotta értékelni a felperes előadását és Kovács Ferenc, valamint K.SZ. tanúvallomását. K.F. előadása szerint „a rendszergazda a cégnél általában a számítógépek megbízható üzemeltetését biztosítja. Ezen belül is szakosodás van. 2012. májusa után K.SZ. hardver rendszergazda feladatokat látott el, T.B. szoftver rendszergazdait. Én pedig ezeken túl még informatikai vezető is voltam... Elmondható, hogy én a hardver részével inkább nem foglalkoztam, ez K. feladata volt, inkább az elméleti problémák megoldásával foglalkoztam, és a szoftver résszel. T.B. elbocsátása után ketten dolgoztunk számítástechnikai területen, új ember nem került felvételre.” (jegyzőkönyv. 4. oldal 2. bekezdés). K.SZ. szerint „Elmondható, hogy az én munkám, T.B. és K.F. kiegészítette egymást. Én gyakran jártam a kirendeltségeket a szolgálati járművel és a hardveres adatszereléseket végeztem. T.B. elbocsátása után K.F.-vel ketten látjuk el a feladatokat a takarékszövetkezetnél. Külső embert nem kell igénybe venni... A rendszergazda a takarékszövetkezetnél inkább a B. ügyviteli szoftverrel foglalkozó személy, ez egy tágabb fogalom. Az, hogy rendszergazda, azt informatikus szóval tudnám helyettesíteni. Szerintem az informatikus és a rendszergazda ugyanazt jelenti. Lehetett volna így is hívni, lehetett volna informatikusnak is hívni a

rendszergazdát."

A felperes a jegyzőkönyv 4. oldal 1. bekezdésében előadta: „Sz.-t küldözgették, nem mondom, hogy nem kértük meg valamire, hogy valamit csináljon meg, nála volt a céges autó ... Sz. annak egy részéhez értett, amit egy rendszergazdának végeznie kell. Ami a legfontosabb rendszergazda feladat, ahhoz ő nem értett, majd miután engem elküldtek, ő is dolgozott a BOS rendszerben."

A másodfokú bíróság a munkaköri leírások alapján azt helytállóan rögzítette, hogy a három számítástechnikai területen dolgozó munkavállaló munkaköri feladatai részben azonosak voltak. Ebből azonban nem a megfelelő következtetést vont le. A fenti nyilatkozatok alapján ugyanis megállapítható, hogy a munkakör elnevezésétől függetlenül valamennyien láttak el rendszergazdai feladatokat bizonyos munkamegosztással. A tanúvallomások azt is igazolják, hogy a három fős létszám kettőre csökkentése megvalósult, a felperes helyére mást nem vettek fel, és változatlanul megmaradt a szoftveres, hardveres rendszergazdai feladatmegosztás, csak a felperes részére közölt felmondást követően a szoftveres rendszergazdai feladatokat két fő helyett már csak egy fő látja el.

Az alperes tehát a perben az Mt. 64. §.(2) bekezdésében foglaltaknak eleget téve bizonyította a felmondás valóságát és okszerűségét.

A fentiekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, a felperes keresetét elutasította.

A Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pereszes felperest az alperes első-, és másodfokon felmerült eljárási költsége megfizetésére.

A felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény folytán a le nem rótt kereseti, fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. február 25.

Dr. Hajdu Edit s.k. a tanács elnöke, előadó bíró

Dr. Tallián Blanka s.k. bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

a kiadmány hitelél.Nné tisztviselő